

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei archidiecezane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Haasenstein & Vogler in Viena, Praga, Budapesta etc. etc.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoișază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Bosnia și Erțegovina.

Isvorul scirilor din Bosnia și Erțegovina pare a fi secăt cu totul. Abia câte o telegramă de puțină însemnătate mai intrerupe tăcerea asupra evenimentelor din numitele țeri.

Comanda superiöră este ocupată cu studiul operațiunilor fitor, și pentru ca să aibă basă sigură pentru aceste, se ocupă mai departe cu organizarea administrațiunei civile a ținuturilor ocupate și cu alte pregătiri, cari arată, că comanda superiöră are în vedere iarna, ce se apropie. Între alte, s'a început regularea decimeii, din care să se acopere proviziunea de bucate pentru armată.

Proviantarea trupelor este förte defectuösă. Urmările acestui rēu nu întârzie a se arăta. Mulți soldați pătimesc de scurgere și de tifus. „Kelet Népe” ăice, că între alte sciri triste, ce vin din Bosnia, cea mai tristă este, că dintre soldații nostri unii după ce fură judecați la mörte, fură împuscați, tot de soldații nostri, pentru nesubordinațiune. Sörtea acēsta tristă l'a lovit pe un anumit Lad. Toth auditoriu de drepturi în cursul al patrula, în societatea unui Gruber.

In lipsa noutăților de pe câmpul de luptă, „W. Abendpost” publică rapörte förte lungi, adresate comitelui Andrassy din partea consulului general austro-unguresc Vasici, în care se descrie cu deamēruntul pregătirea însurecțiunei bosniace. După raportul din 21 Iunie a. c. puterea armată turcēscă era pe atunci în Bosnia și Erțegovina 25,000, dară puțin dispusă, de a face renitență. In 7 Iuliu scrie cu totul în alt ton. Hadji Loja apucase frēnele guvernului în mână, fanatisase poporul, iară pe autoritatea legală o făcu cu totul imposibilă. Mai urmēzä alte rapörte dela 15, 25, 27 și 29 Aug. tóte datate din Seraievo și unul dela 4 August, datat din Mostar. Din tóte se vede că, agitațiunea contra trupelor nóstre era

pregătita înainte de a intra în Bosnia și Erțegovina.

După raportul ministeriului de resbel ces. reg. ddo Viena 28 August 1878 se află următorii infanteriști și adecă:

In spitatul de garnisonă din Gratz Nr. 7.

Din regimentul „Alecsandru Cesarevici”, marelui principe și următoriu pe tronul Rusiei Nr. 61

Greu răniți: Iosif Deutsch și Anton Schweitzer;

Ușor răniți: Iohann Schmelzle, sergent; Vasile Stoiadina; Anton Cambici; Iosif Satsoga; Ioan Draghici; Robert Kafka; Șandor Toth; Trifu Popescu; Matei Blas;

Din regimentul „Alecsis”, marelui principe din Rusia Nr. 39.

numai ușor răniți: Gavrilă Suci; Stefan Veres și Alecsandru Barna;

In spitatul de rezervă din Klagenfurt.

Din regimentul „Alecsandru Cesarevici” Nr. 61

Greu răniți: Paul Măgeț; George Novac;

Ușor răniți: Marcu Raduchici; Dimitrie Milos și Iosif Vlad;

In spitatul de garnisonă din Buda-Pesta Nr. 17

Din regimentul „Alecsandru Cesarevici” Nr. 61

Greu rănit: Ioan Glajer

ușor rănit: Alecsandru Dalia;

Din regimentul „Alecsis” Nr. 39

Greu răniți: Nicolae Ramocia; Alecsandru Literati și Samuel Toth;

Ușor răniți: Nicolae Doma; Michael Fecsel; Georg Rodoni și Ioan Cloșșă.

Denunțiațiuni.

Precum amintisem în numărul trecut ăiarul maghiar „Kelet” din Cluj publică (Nr. 197 din 30 August a. c.)

un articol intitulat „A românism N-Szebenben.” Spre delectarea publicului nostru cetitor comunicăm acest articol în traducere și în estras și ne vom lua voia a ne face în sfērșit observările nóstre.

Eată cu ce se ocupă „Kelet”:

...Ceea ce privesce naționalitatea așa pe cum o cuprind ultranaționalistii după înțelesul lor cel beat, pe altariul patriei ei nu ar pune nici un fir de mac chiar și dacă existența statului ar atērna dela acēsta și pe când denēgă statului tot ce pot, în interesul promovării naționalității lor, întrebuintēzä tóte mijlócele chiar și pe contul statului.

Ei fac mai bucuros ceea ce se face cu paguba statului.

Dacă pretinde statul, ca pe lângă limba lor proprie să învețe și limba statului, dacă spre ajungerea sfērșitului acestuia statul stabilește institute, ultranaționalistii nu că să mulțămēscă sau cel puțin să mărturisēscă că simt necesitatea; ei se plâng de magiarisare forțată și le-ar mai plăcea, când copiii lor ar învăța lătratul, numai nu limba statului.

Tóte aceste se pot ăice de vreo căți-va corifei ultranaționali ai Rumunilor ardeleni. Acestia iubesc ortografia, limba și literatura lor, carea n'au trecut preste vērsta minorității, cu iubire maimuțască, așa încât dacă face cinēva cea mai mică greșală în contra acelor și nu consideră limba rumunēscă de limba cea mai de frunte din lume și literatura lor de cea mai veche de pe pământ, comite atentatul cel mai strigător la cer. Despre politica ultranaționalistilor Rumuni din Sibiu cu limba și literatura lor dăm o mică probă.

Aici se spune în articol, că Romanii originea literaturii lor o duc inapoi până la 1050 înainte de Ch. și că tóte popórele civilizate vechi și nóue au primit cultura lor dela Români. Aceste le invată pentru ca să arate că limba și literatura magiară trebuie desprețuită și astfel de idei să pro-

pun în scólele necontrolate de stat între patru ziduri, de óre ce prin ordinațiuni ministeriale sînt oprite.

Tóto ostravaganțele aceste, continuă art. se desvóltă sub scutul bisericiei autonome, dar la lumina sórelui nu prea vin. Mai invederate și de prins cu mâna sînt însă cele ce le vedem cu ochii.

Asociațiunea d. e. a fost încuviințată pentru ca să ajute pe invēțăcei săraci și să spriginēscă industriasi. Astăđi s'a abătut dela aceste și a înființat academie, împărțindu-o în secțiuni. Nu va trece mult și ne vom pomeni, că în țera nóstră se desvóltă sciința în atâtea feliuri, câte naționalități sînt.

Dreptatea, care până acum a fost numai una, la noi în patrie póte să devină de atâtea feluri câte naționalități. Asociațiunea dispune de un capital de 80,000 fl. și de unde i adună? Sub firma de contribuiri de binefacere pun contribuțiuni anuale pe poporul țeran legat de pământ. Ardealul întreg împărțit în districte, popii și invēțătorii lor mână în mână cu notarii de aceeași naționalitate, scot dela popor contribuțiuni „voluntare”.

Organul asociațiunei „Transilvania” mai în tótă săptămána publică câte 100—200 fl. contribuțiuni de aceste.

Mai departe spune art. că „Kolozsvári Természettudományi társulat” și societatea „Maros-Vásárhelyi Kemény-Zsigmond” cu ajutorul proprietarilor mari de pământ abia pot să aducă trēba la un fond de ceva, pe când Asociațiunea după o existență de vreo cățiva ani póte împărți ajutóre cu miile pe ficare an și cu tóte aceste, de la țeranii săteni, are și un capital de 80,000 fl. Darea nu o plătesc țeranii fără cu mare necas, dară

în casa Asociațiunei plătesc contribuțiunile „voluntare”, fără nici o contradicere. Privind lucrul în sine autorul art. se bucură, că poporul căđut sub povara nesciinței se silesce a progresa; dară adauge: să nu scăpăm din

FOIȚA.

Dumbrava Roșie.

Cercetare critică.

Dupăce am prezentat cetitorilor opera cea mai însemnată a lui Alecsandri, ținem de bine a aduce și o cercetare critică a *Dumbravei Roșie* cu acel scop de căpetenie, ca publicul nostru să fie pus în poziție, a aprēția mai de aprópe frumseța și a pētrunde la adēncimea psihologică a poemei marelui nostru poet. Credem că cetitorii nostri vor lua ofertul acestei conduceri cu atât mai puțin în nume de reu, cu cât o sēvērșese un bărbat de litere, care pare aș fi făcut din „Alecsandri și operele sale” un studiu de predilecțiune: de mai mulți ani încóce dl Várnay Litean publică în „Convorbiri literare” un lung șir de articuli eminenți asupra celui mai ilustru poet al Românilor.

Aș voi, înainte de a vorbi de Dumbrava Roșie, să ăic un cuvēnt de ca-

drul, de impregiurările, în care s'a născut, de simțirile ce a deșteptat, când a eșit la lumină, în prima sa diminēță de strălucire. Aceste amēnunte, care fac parte din istoria literară, critica e datóre de a le însemna, căci dacă poemul, care rēmâne și pentru viitor, se găsese totdeuna sub mâna aceluia ce voiesce a'l cunoșce, aceste impregiurări, care se strecoră, nu pot fi privite decăt în sborul lor; și cu cât lucrurile sînt mai trecătóre și nu au decăt o ăi, cu atât este mai dulce de a păstra, de a prelunđi amintirea lor. Trebuie să culegem mai cu samă ceea ce nu póte fi cules decăt odată!

Dumbrava Roșie a fost, pentru antăia dată, cetită chiar de dl Alecsandri într'o conferință ținută în Iași.*) Am alergat toți pentru a asculta acest lucru rar, un poet care, săvērșind abia de a scrie, cetesce el însuși versurile sale, precum le-a compus, adēnc mișcat, făcēnd din glasul său cel mai bun

*) Înaintea acestei conferințe d. Alecsandri cetise poemul său în o adunare a Societății „Junimea”. Nota Red.

comentar, cel mai elocuent interpret al poeziei sale, și am putut vedē că ceva mai rar decăt un poet prezentând în public poemul său, a fost succesul dobândit de autor, care a reînălțat și întinerit între noi numele său iubit. A spūne acēstă bună primire, este a judeca opera; a esplica efectul, ce a produs este a lăuda frumsețele ce cuprind. Sentimentul public póte fi privit drept un bun critic; și nu e pré mult de a ăice, că cetirea acestui poem a fost un adevērat triumf.

În ori-ce mare succes este un contrast. Când vedem ceva contrar așteptării nóstre mirarea ce rezultă, măresce entuziasmul, care nu e decăt simțirea vie, față cu lucrurile frumóse. Noi am vēđut în Alecsandri cu totul alt ceva decăt ceea ce eram deprinși a'i recunóscē; poetul, care apărea, prin Doine, cu cel mai plăcut fluer păstoresc, și prin Lăcrimióre, cu melodia suspinurilor, ne-a surprins deodată prin o notă cu totul afară din tonul său. Poezia sa, până atuncea, dulce, gingășă, era ca sóptele naturei care, perđute în sgomotul ăilei nu încep a fi

auđite decăt séra, când adórme vuetul și viēța în lume; era freametul frunđelor, șópta páraielor. Și iată că, în loc de aceste glasuri blānde, aúđim o trompetă de rēsboiu, zingănit de arme, tropot de cai, lumea epică, în care poetul se aruncă cu tot avēntul unui june atlet, făcut pentru a birui. Surprinderea a fost cu atât mai mare, cu cât mai totdeuna publicul e deprins a crede pe cineva capabil numai în sfera, în care l'a vēđut predominant odată. Poetul, cāntānd amorul și natura, era atât de cunoscut că mulți nu'i mai presupuneau altă inspirare. Astăđi mai cu samă, când lirismul a dobândit la noi o întindere atât de mare, se crede ușor, că pasiunea în juneță cu farmecul, cu armonia ei, este tot ce mai iubesc, și cāntă încă poezia. Alecsandri ne-a deșteptat, ca din o deprindere, când a venit să ne arete că inspirarea nu este dujmană cu vērsta, și că, după Lăcrimióre, mai póte da Dumbrava Roșie, fructe de tómnă după flori de primăvară.

Și cum putē poemul să nu fie

vedere că, sub masca societății, elementele cari se sporesc în contra întregității statului unguresc devin periculoase.

Dacoromanistii noștri din Sibiiu mai sînt în posesiunea unui alt mijloc asemenea păgubitoriu ca și Asociațiunea. Acesta este „Telegraful Român”, înființat de Șaguna și proveșut cu o strălucita tipografie cu destinațiunea originală, de a apăra interesele bisericești gr. or. instituțiilor, preoțimea și școlile. După mórtea lui Șaguna a trecut preste periferia acésta îngustă și, emancipându-se de influența metropolitului actual, astăzi face numai politică și încă politică adversarie unguilor. Nu este număr, în care cel puțin într'un articol, acum pe față, acum pe ascuns, să nu agreseze limba și statul unguresc. Înșă dacă gândim că ajutorul statului unguresc anual din care centrul din Sibiiu capătă partea cea mai mare, a înlesnit eșirea lui de trei ori pe săptămână și nu cum eșia pe timpul lui Șaguna o dată pe săptămână, ne putem închipui, cât de mult merită a fi acusat de ingratitude.

Aducem un exemplu nou despre direcțiunea cea ostilă unguilor. (Reproduce un pasagiu din „Tel. Rom.” Nr. 88 apoi termină:)

Mai avem Rumuni în țera noastră, dară acestia nici odată nu sînt așa rei la ficiți ca cei înființați de propaganda din Sibiiu. Rumunii din Ungaria și din Ardél fac opozițiune guvernului, dară până când unii au rămas pe terenul corónei St. Stefan și doresc a aduce la valóre în dieta din Budapesta dorințele lor naționale, alții graviteză în afară, vor să se rumpă de cătră teritorul ung. și și pun speranțele într'o Dacie fiitoare.

Mai departe susține art., că Ungurii sînt de vină la tóte cele de mai sus, pentru că au dat autonomie bisericești rom. gr. or., creând stat în stat cu biserica „națională.” (Cuvéntul națiune și național nu'l póte mistuí autor. art.)

Dacă guvernul scie, să fie cu virtute, să și eserecitate dreptul de supravegħiare asupra școlilor, să nu mai sufere, ca institute despoietóre de bani să despóie țera sub numele sciinței; „Telegraful” să se abată de pe terenul politic pe cel bisericesc, și până se împărtășește?!? din ajutorul de stat să pretindă dela Rumunșagul din Sibiiu, ca să fie cu mai mult respect cătră statul ung. și instituțiunile lui.

Protocótele Congresului din Berlin.

Protocolul Nr. 8.

Ședința din 28 Iunie 1878.

(Urmare).

Președintele, observând că cu tóte că opiniunea diferiților membri ai Congresu-

bine primit? Literatura română, în epocă actuală — și înțeleg prin acésta dela 59, încóce, de când instituțiunile nóue au lărgit privirile — literatura era în așteptare. Mare secetă! Nimica de óre-care întindere, care nu numai să vorbescă spiritelor delicate, dar care să aibă și un resunet în public. Nimica național, care să pótă mișca! Dumbrava Roșie este un lucru adevărat original, și ca un product al cerului și al pământului nostru. Ea cântă o tradiție locală, care trăia de mult în credința populară, care păstra, sub formă de legendă, o amintire din trecut. Poemul este român, pentru că reprezintă o epocă din istoria noastră, pentru că tot ce cuprinde și descrie, fapte, persóne, totul este național. De adaugem frumșeța descrierilor, armonia versurilor, și farmecul unei poezii, care destéptă cele mai dulci plăceri, înțelegem îndată succesul poemului!

(Va urma).

lui este indicată în discursurile, ce o pronunțat, crede că tot trebuiesc să cêră votul formal al reprezentanților Puterilor.

Austro-Ungaria, Francia, Marea-Britanie, Italia aderéză la propunerea engleză. Rusia o acceptă și ea, observând, că votul său se aplică esclusiv la termenile moțiunii lordului Salisbury.

Plenipotențiarilor otomani refuză adesiunea declarând, că ei sînt legați de instrucțiunile guvernului lor.

Președintele vorbind în numele majorității Congresului, și mai ales în acel al puterilor neutre, crede de a sa datorie, să amintescă plenipotențiarilor Turciei, că Congresul s'a intrunit, nu spre a apăra pozițiunile geografice, pe care Pórta ar dori să le manșină, ci pentru a apăra pacea Europei în prezent și în viitor. Alteța Sa observă represențanților otomani că, fără intervențiunea Congresului, s'ar găsi încă în față întregime articolelor tractatului dela San-Stefano și că acésta intervențiune le înapoesece o provincie cu mult mai mare și mai fertilă de cât Bosnia, adică teritoriul, care se întinde de la marea Egea până la Balcani. Resoluțiunile Inaltei Adunări forméză un tot al căruia beneficiu nu s'ar putea priimi de nu i s'ar priimi și neajunsurile. Pórta n'are deci nici un interes să facă să cađă lucrările Congresului, nevoind a și da consimțiméntul său și punénd pe Puteri în necesitate de a vegħia, fără dânsa, asupra propriilor sale interese. Alteța Sa constată, că cele șese mari puteri se unesc în ceea ce privește Bosnia și Herzegovina, și persistă a crede, că o operă, din care Turcia póte să tragă mari avantaje nu va fi întrepruptă prin opozițiunea Porței, Alteța Sa este convinsă, că guvernul otoman va trimite în curénd noi instrucțiuni plenipotențiarilor sei, și termină dicénd, că protocolul va rămânea deschis pentru a le primi.

Comitele Șuvaloff cere să presinte o observațiune asupra unui punct al discursului d-lui prim plenipotențiar al Austro-Ungariei Comitele Andrásy, dicénd că interesele Austro-Ungariei nu cer ocupația și administrația părții d'isă în genere „enclave”, a cerut însă căi militare și câte-va puncturi strategice. Plenipotențiarilor Rusiei, cari a aderat la propunerea marchisului de Salisbury, au înainte lor o nóua idee, care nu este încă destul de clară pentru dênșii, și a căruia desfășurare ar putea lovi în fruntăriile și creșterile teritoriale rezervate Muntenegrului și Serbiei. Escelența Sa dorește deci a lua ad-referendum acésta din urmă parte a discursului comitelui Andrásy până când primul plenipotențiar al Austro-Ungariei se va esplica în acésta privință.

Președintele declară, că protocolul mai rămânea deschis pentru observațiunile următoare cari vor fi prezentate de cătră plenipotențiarilor Rusiei.

Congresul, urmând ordinea d'ilei, începe tratarea cestiunii Serbiei, și președintele dă citire celor d'ântei cuvinte ale art. III din tractatul de la San-Stefano, conceput precum urmédă:

„Independența Serbiei este recunoscută.”

Alteța Sa întreabă dacă acest principiu este admis de Inalta Adunare.

Carateodory-pașa cetesce următoarele considerațiuni:

„La prima ocașie, ce se oferă Congresului de a pronunța asupra stipulațiunilor lor de independență, inserate în tractatul de la San-Stefano, Carateodory pașa rógă pe Congres, să i permită de a adăuga câte-va cuvinte despre a sa părere. Atât în vederea unui interes european cât și în interesul Serbiei, însă și Europa consacrase legăméntul vasalității, ce una până astăzi acest principat cu curtea suzerană. Este incontestabil, că Turcia a întrebunțat dreptul ce i se conferise prin tractat cu o moderațiune ce nu s'a deamânțat chiar în momentul împrejurărilor celor mai grave și că acest drept a înlesnit cu mult regularea dificultăților cari, la deosebite epoce, au interesat atât de mult Europa, că în sfêșit, acésta suzeranitate astfel înțelésză a asigurat Serbiei o independență reală, și că ea însăși a recunoscut însemnătatea prețului seu.

Tractatul dela San-Stefano a așternut un nou sistem pentru acésta țera și pentru

alte, cari se găsesc mai în aceleași condițiuni, deslipindu-le de la centrul ce le fusese hotărít. Dêcă ideia independenței este mai scumpă în sfaturile Europei, Turcia nu se va opune, fiind convinsă, că acésta independență, pe care Congresul voese să o sancționeze, va fi reală, seriósă, și că va fi asumată de aceste țeri cu deplină consciință, atât a drepturilor cât și a datorilor, cari se vor nasee dintr'ensă, căci va fi respectată și nu va micșora garanțiile ordinii publice europene, pe care legăméntul suzeranității îl înființase și întemeiasc.

Președintele observă, că enunțațiunea articolului III este absolută și nu crede că Turcia și va retrage asentiméntul dat în acésta privință la San-Stefano.

Alteța Sa procede la vot.

Lordul Salisbury recunosce independența Serbiei, dacă crede că ar fi oportun de a stipula în principat marele principiu al libertății religioșe.

D. Waddington admite independența Serbiei, dară sub beneficiul următoarei propuneri, identică cu cea, care a fost acceptată de congres pentru Bulgaria.

„Locuitorii principatului Serbiei, de orice religie, se vor bucura de o deplină egalitate de drepturi. Ei vor avea dreptul de a aspira la posturile publice, la funcțiuni și la onoruri, și esercițiul tuturilor profesiunilor, și diferența de religie nu va putea fi pentru dênșii un motiv de escludere.

„Esercițiul și practica esterióră a tuturilor cultelor vor fi cu totul libere, și nici o pedică nu se va putea aduce organizațiunei erarhice diferitelor comunități, în raporturile lor cu capii spirituali.”

Principele Gortchacoff să teme, ca acésta redacțiune să nu se aplice mai cu sémă la israeliți, și fără să se împotrivescă principiilor generali exprimate într'ensă, Alteța Sa n'ar dori, ca cestiunea israeliților, care și va avea rëndul mai târziu, să fie prejudecată print'r'o declarație prealabilă. Dêcă este vorba numai de libertate, de religie, principele Gortchacoff declară, că ea a fost tot d'anna în vigóre în Rusia; în cea ce'l priveșce, dênșul aderă cu totul la acest principiu, și ar fi gata să l' întindă în sensul cel mai larg. Dară este vorba de drepturi civile și politice și Alteța Sa cere să nu se cofunde israeliții de la Berlin, Paris, Londra sau Viena, căroră negreșit nu s'ar putea refusa nici un drept politic sau civil, cu evreii din Serbia, România și câte-va provincii ruse, cari sînt, dupe părerea sa, un adevărat flagel pentru populațiunile indigene.

Președintele observând că ar fi mai cuviincios să se atribue restricțiunii drepturilor civile și politice acésta regretabilă stare a israeliților, principele Gortchacoff amintesce, că în Rusia guvernul în câte-va provincii a trebuit condus de o necesitate absolută și justificată prin experiență, să supre pe israeliți la un regim excepțional, pentru apărarea intereselor populațiunilor.

D. Waddington crede că este important de a profita de acésta solemnă ocașie pentru afirmarea principiilor libertății religioșe prin reprezentanții Europei. Excelența Sa adogă, că Serbia, care cere a intra în familia europeană tot pe același picior ca și celealte State, trebuesce mai întâi să recunoscă principiile cari sînt baza organizațiunei sociale în tóte Statele Europei, și a le primi ca o condițiune necesară pentru favórea ce solicită.

Principele Gortchacoff persistă a crede, că drepturile civile și politice n'ar putea să se atribue într'un mod absolut evreilor din Serbia.

Comitele Șuvaloff distinge că aceste observațiuni nu constituiesc o împotrivire la propozițiunea francesă; elementul israelit, prea considerabil în câte-va provincii ruse, a fost obiectul unui regulament special, dară Excelența Sa crede că, în viitor, incontestabilele inconveniente, semnalate de principele Gortchacoff, se vor putea preveni fără a se atinge libertatea religioșă, a căruia desvoltare o dobândesce Rusia.

Principele de Bismark aderă la propunerea francesă, declarând că asentiméntul Germaniei este căștigat ori-cărei moțiuni, favorabilă libertății religioșe.

Comitele de Launay dice, că în nu

mele Italiei, se grăbesce a adera la principiul libertății religioșe, care este una din bazele esențiale instituțiunilor țerei sale, și că se asociază la declarațiunile făcute în acésta privință de Germania, Francia și Marea-Britanie.

Comitele Andrásy se esprime tot în acelaș sens și plenipotențiarilor otomani nu ridică nici o obiecțiune.

Principele de Bismark după constatarea rezultatului voturilor, declară, că congresul admite independența Serbiei, dară sub condițiunea, că libertatea de religie va fi recunoscută în principat. Alteța Sa adogă, că comisiunea de redacțiune, formulând acésta decisiune, va trebui să constate conexitatea stabilită de congres între proclamarea independenței serbe și recunoscerea libertății religioșe.

Lordul Salisbury ar dori asemenea, ca congresul să insiste în favórea libertății comerciale și să se declare contra întroducerii eventuale în Serbia a unui drept de transit.

Comitele de Launay face cunoscut, că a întem্পinat dorința d-lui plenipotențiar engles, și că a preparat, în înțelegere cu colegii sei austro-ungari și francezi, moțiunea următoare.

Plenipotențiarilor Austro-Ungariei, Francei și Italiei propun, să se adogă la stipulațiunile relative la Serbia ceia ce urmédă:

„Până la încheierea unor noi aranjamente nimic nu va fi schimbat în principatul Serbiei, din condițiunile actuale ale relațiunilor acestei țeri cu Statele străine, și nici un drept de transit nu va fi perceput în Serbia asupra mărfurilor, cari vor trece prin acésta țera.

„Imunitățile și privelegiile supușilor străini, precum și drepturile de jurisdicțiune și de protecțiune consulară, după cum există ađi, vor rămâne în vigóre atât cât ele nu vor fi modificate prin înțelegere cu părțile contractante.”

Președintele consideră ca de drept comun, ca o provincie deslipită de un Stat să nu pótă să se descarce de tractatele, la care a fost până atunci supus. Acésta este după părerea Alteței Sale, un principiu de drept al gintelor, care nu póte de cât a fi coroborat de congres.

Moțiunea prezentată de comitele de Launay este primită în principiu afară de o revisiune cerută de cătră comitele Șuvaloff, a amenunțelor redacțiunei.

Congresul urmédă apoi cercetarea art. III relativ la frontaria sêrbescă și președintele socotesce, că acésta delimitare nu pote fi făcută de cât de un comitet special.

Baronul de Haymerle presintă asupra acestui punct următorul proiect:

„Serbia va primi o adaogire teritorială.

„O definițiune esactă a fruntariilor neputénd avea loc în „plenum” Congresului, o comisiune, în care va fi un plenipotențiar din partea fie căreia Puteri, va fi însărcinată să formuleze și să supună Congresului o linie de frontarie.”

Anecsa conține propuneri mai detaliate ale plenipotențiarilor Austro-Ungariei asupra liniei de frontarie. (a se vedea anecsa Nr. 1, la protocol).

Comitele Șuvaloff primesce propunerea unui comitet special.

Mehemed-Ali-pașa făcënd o alusiune la interesele Turciei în delimitarea fruntariilor și reamintind considerațiunile, ce a cedit în ședința trecută, președintele insistă asupra formării unui comitet însărcinat specialmente cu aceste cestiuni cari nu pot fi regulate în adunarea generală.

Congresul acceptă acésta propunere: plenipotențiarilor vor aréta la secretariat pe delegații, cari vor face parte din comitet.

Art. IV al tractatului de la San-Stefano, relativ la Serbia, este apoi esaminat; aliniatele 1 și 2 sînt trâmise la comisiunea de redacțiune, asupra al 3-lea aliniat relativ la evacuarea teritoriului otoman de cătră trupele sêrbesci, lordul Salisbury esprime dorința, ca Congresul să intervie prin o decisiune în acésta privire; comitele Șuvaloff observând, că o decisiune precisă nu póte fi luată în acésta privință înainte delimitării fruntariilor, Congresul trâmite ultimul aliniat art. IV la comisiunea de redacțiune.

Baronul de Haymerle cetesce propunerea relativă la drumurile de fer din Sârbia: „Principatul Sârbiei este substituat pentru partea sa la angajamentele luate de Sublima Pörtă atât către Austro-Ungaria cât și către compania de exploatare a Turciei din Europa, în ceea ce privește terminarea joncțiunii, cât și exploatarea liniilor ferate pe teritoriul nou câștigat.

„Convențiile necesare pentru regu-larea acestor cestiuni vor fi încheiate între Austro-Ungaria, Sublima Pörtă, Serbia și, — proporțional cu competența sa, — în principatul Bulgariei, îndată după încheierea păcii“.

Acastă moțiune, identică cu cea votată de Congres asupra căilor ferate ale Bulgariei, este primită cu unanimitate.

Caratheodory-Pașa prezintă observațiunile următoare în privința tributului principatului sârbesc:

„Tributul Sârbiei va fi capitalizat și totalul vârsat la casa tesaurului otoman în termen de.....

„Sârbia va fi încărcată cu o parte din datoria publică otomană în proporțiune cu venitul districtelor ce i vor fi definitiv a-necesitate.“

Președintele observă, că în tractat nu este vorba de tribut, și, Comitele Șuvaloff dîcînd că într'adevăr independința implică neapărat ideia sfârșirii tributului, Lordul Salisbury răspunde, că tributul era o proprietate, care era, ca toate celelalte venituri ale Turciei, însărcinată cu plata datoriei otomane.

Principele Gorciacoff nu este dispus să se intereseze de subscriitorii împrumutului turcesc. Alteța Sa consideră această afacere ca un trist agiotagiu. Guvernul nu a refuzat concursul supușilor sei posesori de obligațiuni otomane.

Președintele crede, că s'ar pute face păte, ca Serbia să fie încărcată cu o parte din datorie echivalentă cu tributul.

D. Waddington nu păte admite cuvintele primului plenipotențiar al Rusiei în privința împrumuturilor turcesci. Escelența Sa nu crede, că aceste împrumuturi pot să fie calificate de agiotagiu; că o parte din aceste afaceri au putut fi speculațiuni, această nu se păte tăgădai, dar ađi, obligațiunile sînt în mîinile unor posesori cu totul demni de interes, d. Waddington nu insistă acum, dar manține observațiunile sale în favoarea drepturilor seriose, care vor fi apărate și de densus și de colegii sei.

Principele Gorciacoff răspunde că n'a voit să vorbescă de toate împrumuturile, dar de cea mai mare parte din tr'ensele, și, că afară de această, a voit să constate, că guvernul seu a refuzat ori ce sprijin politic rușilor posesori de obligațiuni turcesci.

Rămâne înțeles, că propunerea lui Caratheodory-Pașa este trimisă la comisiunea pentru delimitarea fruntarielor.

Congresul se preocupă apoi de ficșarea ordinii ăilei a viitoare sedințe. După observațiunile comitelui Andrassy și ale comitelui Șuvaloff cestiunea Muntenegrului este lăsată pentru o sedință ulterioară. Congresul decide, să se trecă mîne la discuțiunea afacerilor grecesce, pe urmă la aceea a afacerilor române, și esamină procedura ce se va adopta în privința primirei reprezentanților greci.

Comitele de Saint-Vallier observă, că ministrii greci trebuiesc, în prima sedință la care vor fi admiși, să se mărginescă a prezenta Congresului cererile și observațiunile guvernului lor; Congresul se va concentra apoi, când nu vor fi prezenți și va discuta cu densus într'o sedință următoare. Aci avem în adevăr două ordine de idei, întâiu espunerea vederilor și dorințelor Greciei, al doilea însuși discuțiunea în Congres.

Președintele acceptă această procedură, și, cu învoirea unanimă a Înaltei Adunări anunță, că va înscința pre reprezentanții Greciei, că Congresul îi va asculta mîne.

Lordul Salisbury și comitele Corti întrăbă dacă nu va fi dat si României, să și apere cauza înaintea Înaltei Adunări.

Președintele răspunde, că afacerile române fiind la ordinea ăilei de mîne, cestiunea rădicată de plenipotențiarilor ai Engli-terei și ai Italiei va păte fi atunci discutată. Mehemed-Ali pașa prezintă o moțiune

relativă la fruntariile Muntenegrului, care va fi tipărită și anecșată la protocol.

Ședința este închisă la orele 5. (Urmază semnăturile plenipotențiarilor).

Statutele

Reuniunii învățătorilor români gr. or. din țara Bârsei.

§ 1. Numele și reședința Reuniunii.

Reuniunea părtă numele de „Reuniune a învățătorilor români gr. or. din țara Bârsei“ și-și are reședința în Brașov.

§ 2. Scopul.

Reuniunea are de scop:

a) a conlucra cu puteri unite 1) la promovarea învățămîntului pe baza principiilor pedagogico-didactice, 2) la cultura ulterioară pedagogico-didactică a membrilor ei spre redicarea vazei învățătorilor și prin ei a scôlei populare române gr. or.,

b) a îngriji, cât se păte, și pentru ameliorarea sorții învățătorilor, membri ai ei.

§ 3. Mijlocele.

a) Cu privire la învățămînt și la disciplina scolară:

1. discuțiuni asupra temelor, sentințelor, disertațiunilor pedagogice admise,

2. comunicări despre înlesnirile dobândite în tratarea cu copii în scôlă,

3. comunicări despre aparate de învățămînt mai corespundătoare, despre ușurința întru a face colecțiuni de plante ș. a. pe sama scôlei și despre înlesnirile aflate în propunerea grădinaritului ș. a.,

4. tratări despre obiecte de învățămînt singulare,

5. comunicări despre modul, cum s'au manuat disciplina și ce mijloce s'au aflat spre delăturarea unor defecte grave morale.

b) Cu privire la cele economice: contribuiri în bani din partea membrilor Reuniunii și a altora.

§ 4. Membrii Reuniunii.

Membrii Reuniunii sînt ordinari protegători, fundatori și onorari, și a-decă:

a) Membri ordinari sînt toți învățătorii gr. or. din țera Bârsei (protopopiatele 1 și 2 ale Brașovului și al Branului). Membri ordinari pot fi și alți învățători.

b) Membri protegători sînt aceia, cari contribuiesc pe an tacsă decisă de adunarea generală.

c) Membri fundatori sînt aceia, cari contribuiesc la fondul Reuniunii odată pentru totdeuna suma de 20 fl. v. a. și preste această.

d) Membri onorari sînt aceia, cari și-au dobândit merite pentru această Reuniune.

§ 5. Primirea membrilor.

a) Învățătorii au să se înscințeze la presidiu, spre a fi înscinși ca membri ordinari ai Reuniunii. Acesta încrie pe învățătorii din țera Bârsei, iar lista cu numele altor învățători înscințați o așterne comitetului Reuniunii, carele decide cu majoritate de voturi despre primirea sau respingerea lor.

b) Cei ce vreau să se facă membri protegători se înscințează la presidiu pentru înscriere.

c) Cei ce voiesc să se facă membri fundatori, se înscințează la presidiu spre a fi înscinși și arată tot de odată suma, care voiesc să o dăruiască fondului Reuniunii.

d) Membrii onorari se denumesc de adunarea generală cu majoritate de voturi.

La adunarea generală pot apela cei nemulțămîți cu decisiunile comitetului.

§ 6. Drepturile membrilor.

a) Fie-care membru al Reuniunii are drept, a discuta asupra obiectelor

luate la pertractare în adunarea generală.

b) Fie-care membru are drept, a propune elaboratele sale științifice școlastice ca material de luat la pertractare în adunarea generală.

c) La tratarea despre cele economice au numai membrii ordinari drept, a lua parte cu vot decisiv, precum și a face propuneri nouă; membri protegători, fundatori și onorari au numai vot consultativ.

d) Numai membrii ordinari au drept, a fi aleși de oficiali ai Reuniunii.

§ 7. Datorințele membrilor.

a) Membrii ordinari sînt oblegați, a lua parte la toate ședințele adunării generale, precum și la toate prelegerile practice ce sînt a se ținea cu ocaziunea adunării generale.

Absentarea de la vre-o ședință a adunării generale ori de la vre-o prelegere practică fără temei valid trage după sine o pedepsă în bani în folosul Reuniunii decisă de adunarea generală.

b) Membrii ordinari sînt oblegați a contribuî după putință cu elaboratele densusilor pedagogico-didactice la materialul științific de luat la pertractare în adunarea generală, și a-decă:

1. Membrii, cari se vor pregăti pentru adunarea generală cu tractate științifice școlastice scrise, au să înscințeze presidiul despre această cu șese săptămâni înainte de ținerea adunării generale.

2. Membrii, cari vor avea să țină prelegeri practice din câte un obiect de învățămînt singulariu, au să-și împărtescă materialul de anumite ore de prelegere și să înscințeze presidiul despre această cu șese săptămâni înainte de adunarea generală.

c) Membrii ordinari și protegători sînt oblegați, a răspunde tacsă decisă de adunarea generală. Tacsă ne-răspunsă punctnal se va scôte pe calea legii.

§ 8. Administrațiunea.

Reuniunea își părtă și-și îndeplinește afacerile sale:

1. prin adunarea generală,
2. prin comitetul seu.

§ 9. Adunarea generală.

a) adunarea generală esaminază raportul comitetului despre starea prezentă a Reuniunii; esaminază socotelele din anul espirat; debata și defige bugetul pe anul următor; defige tacsăle membrilor ordinari și protegători; defige pedepsa în bani pentru absențiile membrilor ordinari de la ședințele adunării generale ori dela prelegerile practice; decide eschiderea din Reuniune a unui membru, carele a fost de câte-va ori pedepsit pentru absenții, ori carele prin uitarea de sine ar amenința vază Reuniunii; decide definitiv despre primirea sau respingerea membrilor, cari au apelat la adunarea generală; denumesc membri onorari; statorcesc obiectul de învățămînt, care să fiă tractat ca material al prelegerilor practice; alege membrii comitetului (funcționarii) Reuniunii (apoi pe casariu îl alege comitetul din sinul seu); defige ajutoarele pentru învățătorii scăpătați, stipendiile pentru copii învățătorilor seraci; defige o sumă, carea să stea la dispozițiunea comitetului pentru întimpinarea speselor neprevădute; alege și destinază locul unde să se țină adunarea generală următoare.

b) Adunarea generală se ține odată pe an în săptămâna luminată a Pascilor în locul destinat de adunarea generală precedentă. Cerënd necesitatea se păte conchema și o adunare generală estraordinară în ăile de ferii la Brașov.

c) Ținerea adunării generale și obiectele de pertractare se publică cu o lună de ăile înainte în ăiarele române și prin cerculare

d) Deschiderii adunării generale îi premerge ținerea servițiului dumneșesc cu chemarea Duchului sânt în biserică, la care au să ia parte toți membrii prezenți ai Reuniunii.

Adunarea generală se deschide prin o cuvântare din partea președintelui. Ședința din urmă a adunării generale se încheie prin o cuvântare ținută de președintele, după carea urmază închinăciunea de mulțămîntă către Dumneșeu.

e) Decisiunile se fac prin majoritate de voturi ale membrilor prezenți în adunare, și a-decă:

1. pentru validitatea decisiunilor în cestiuni științifice se cere majoritatea tuturor membrilor, însă

2. în cestiuni economice se cere majoritatea voturilor numai ale membrilor ordinari.

f) Protocolul adunării generale se verifică prin o comisiune din sinul adunării.

§ 10. Comitetul Reuniunii.

a) Comitetul este organul, care esecută decisiunile adunării generale, și ca atare are să ia măsurile necesari la promovarea intereselor Reuniunii. El reprezintă Reuniunea în lăuntru și în afară. El compune programa ședințelor adunării generale și a prelegerilor practice; compune materialul științific de pertractare în adunarea generală; așterne adunării generale raportul despre starea Reuniunii; decide despre primirea sau respingerea membrilor ordinari din alte protopopiate; păstrază averea Reuniunii, pentru care este răspundător în solidum; ține ședințe când cere trebuința, iar de regulă odată pe lună.

b) Decisiunile comitetului sînt valide dacă se fac de majoritate de voturi.

Dacă sînt voturile egale, decide președintele.

c) Protocolul ședințelor comitetului se verifică în ședință ori printr'o comisiune de trei.

d) Comitetul constă din un-spre-dece membri, cari sînt; președintele, vice-președintele, casariul, secretariul, bibliotecariul și șese asesori.

§ 11. Sfera de activitate a singularilor membri ai comitetului.

a) Președintele comitetului este tot de odată și președintele adunării generale. El reprezintă Reuniunea; subscie împreună cu secretariul toate actele făcute în numele Reuniunii; conchiamă adunarea generală, îi președe și o conduce; conchiamă membrii comitetului la ședințe; are o cheie de la ladă, în care se păstrază documentele și hărțile de valoare a le Reuniunii.

b) Vice-președintele conduce în absența președintelui afacerile presidiiale.

c) Casariul încasază tacsăle de la membri, precum și alți bani, ce încurg la comitetul Reuniunii; plătesce spesele aprobate de comitet; păstrază a doua cheie de la lada cu capitalul în bani, cu documentele și hărțile de valoare ale Reuniunii.

d) Secretariul comitetului este tot de odată și secretariul adunării generale. El părtă protocolul ședințelor, subscie împreună cu președintele toate actele făcute în numele Reuniunii și își păstrază archiva Reuniunii.

e) Bibliotecariul păstrază biblioteca și aparatele de învățămînt ale Reuniunii.

§ 12. Alegerea membrilor comitetului.

Membrii comitetului Reuniunii se aleg pe trei ani, se pot însă și re-alege.

§ 13. Modalitatea alegerii.

Alegerea membrilor comitetului Reuniunii se face cu majoritate absolută de voturi prin vot secret.

La cas de voturi egale decide sôrtea.

§. 14. *Averea Reuniunii.*

a) Averea Reuniunii constă din contribuțiile membrilor, din contribuțiile creștinilor în săntele biserici la sărbătorile mari, din ajutoarele votate de sinodele parohiale din împrejur, din donațiuni și legate, din bibliotecă și alte efecte ale Reuniunii.

b) După subtragerea sumei pentru acoperirea cheltuielilor de adunarea generală din banii încuși, restul se depune la casa de păstrare în Brașov; însă sume mai mari de bani se dau împrumut cu ipotecă validă spre fructificare. La care vor avea preferință membrii Reuniunii.

c) Bani depuși la casa de păstrare și cei dați împrumut cu ipotecă formează fondul Reuniunii.

d) Ajungând fondul Reuniunii în stare a da interese anuale de două sute florini, va împărți Reuniunea ajutoare banale învățătorilor scăpați, ori stipendie la copiii învățătorilor săraci, decise de adunarea generală.

§. 15. *Schimbarea statutelor.*

O schimbare în statute se poate face numai cu învoirea a $\frac{2}{3}$ din membrii prezenți în adunarea generală.

§. 16. *Disolvarea Reuniunii.*

La cas de disolvare a Reuniunii vor avea a decide asupra averii Reuniunii $\frac{2}{3}$ a tuturor membrilor Reuniunii.

Brașov, 25 Martie 1878.

G. C. Belissimus m. p.
președinte prov.

N. Ōncea m. p.
notariu prov.

Nr. 1816 scol.

Pré onorate D-le Protopresbiter!

Proiectul de „statute ale Reuniunii învățătorilor noștri din țara Bârsei“ esaminându-se, acel proiect se aprobă și din partea Consistoriului arhidiececan, și se înapoiază sub $\frac{1}{2}$ spre a se lua la desbatere în adunarea generală și al vota în mod definitiv.

Ceea-ce cu provocare la raportul Prea onorat D-tale din 5 Aprilie a. c. Nr. 160 pe lângă înapoierea acelușului sub $\frac{1}{2}$ și se aduce la cunoștință spre ulterioara afacere.

Din ședința Consistoriului arhidiececan ca Senat școlariu ținută în Sibiu la 6 Iuliu 1878.

Pentru Escel. Sa D. Archiepiscop și Metropolit

N. Popea m. p.
Arch. și Vic. aeppesc.

Varietăți.

* (Avis). Societatea română de cântări și muzică din Caransebeș își va ține adunarea ei generală anuală Duminecă în 3/15 Septembrie 1878 la 3 ore după amiază în localitățile casinei române.

La acesta adunare sunt poftiți a participa pl. t. domnii membri fondatori, ajutători și activi.

Caransebeș în 18/30 Aug. 1878.
Comitetul.

* (Din Bucovina). Archimandritul Ciuperociu, egumenul mănăstirii dela Putna, fu denumit de așesor consistorial. Precum află „Osten“ părintele archimandrit va refusa primirea acestui nou oficiu, de ore-ce întreg conventul dela mănăstirea dela Putna a înaintat părintelui egumen o rugare pentru a rămâne în oficiul de mai înainte.

* (Bal român). Ni se scrie din Șiria: Spectate Domnule Redactor! Duminecă în 25 Aug. st. n. tinerimea rom. din Șiria (Világos cottu Aradului) a arangiat un bal român căruia i-a premers concertul junimei spre scopul fondului școlar și corului vocal gr. or. rom. din Șiria. Acest bal și concert era să fie ținut în grădina

ospătăriei mari de acolo, dar fiind timpul nefavoritor, s'a ținut în sala ospătăriei.

Abia trecură șapte ore, și publicul frumos începă a inunda străzile, curgând cu toții precum din opid, așa și din provincie. Sosind corul în frunte cu binemeritul său conducător Nicolau Ștef întonară „Diorile“ în cuartet așa de plăcut și frumos, încât publicul — carele nu se aștepta la astfel de succes — rămase uimit. După acesta domnul E. N. T. Pucea, a ținut o disertație despre: „o schiță despre viața omului...“ disertația d-sale a fost pré „per longum et latum“ și a cădă în erorea repetirii. „Blăstemul lui Alesandru“ poemă de I. dela Bucureci, declamată de dl T. Bulcu într'un mod neașteptat bine, cu gesturi de adevărat declamator. După acesta a urmat „Cunoscăți țera cea română...“ de d. Alban cuart. de C. Porumbescu executat de corul voc. cu bun succes, apoi „Sentinela română.“ poemă istorică de V. Alesandri, declamată de d. I. T. Mera. Acesta poemă precum o cunoșcem e foarte lungă și grea de declamat, dar ne-am convins, că d. Mera a învins aceste dificultăți, căci a declamat-o astfel, încât a reportat îndestularea și feliicitările publicului. Hora populară: „Ciobanul cu trio bir oiță“ în cuartet a fost de minune frumos executată de cor. voc. Apoi pași dl E. N. T. Pucea delamând poesia frumoasă de V. Alesandri: „Peneș Curcanul.“ Ascultătorul aci a fost cuprins în gradul superior; părea că vede și aude chiar pe Peneș cel nepăsător înainte de plecare, pe cel desprețuit de morțe la asaltul Griviței și pe cel fericit și îndestulit după victorie decorat cu „virtutea militară,“ apoi în fine pe cel necăjit vădându-se rămas singur din cei nouă și cu sergentul zece. În fine cor. voc. a întonat „Cântecul ginteii latine,“ poesia premiata al glorișului și mândrului nostru învingător dela Montpellier V. Alesandri, musica de M. Marchetti.

Între 10 și 11 ore finindu-se concertul s'a luat începutul balul „prin o Ardelână“ de a vestitului Zamfir din Ienopolea. Balul durând până în diori de diuă, când apoi publicul, ducând cu sine memoria acestui bal de mult așteptat — s'a împrăștiat. — Sala a fost elegant decorată și publicul foarte numeros. G. F. de T....

* (Necrolog). Învățătorul din Ciacova, domnul Nicolae Nicolae-viciu, care a servit școlii 33 ani a repausat în 14/26 August a. c. Fiă-i țărina ușoră!

* (Grindine) mare a cădă, după cum se scrie la „Kelet“, pe comuna și hotarul Ghirișului. Viile sunt nimice de tot.

* (S'a perdut) pe drumul de la Sibiu către Rășinari un bal mare de lână în preț de 70 fl. v. a.

* (Pesta bovină). În Șelimbăr s'a bolnavit luni 1 vită. Marți erau cu totul 7 vite bolnave. — În Cisnădie nu s'a mai ivit nici un cas nou.

* (Decorății). Dd. George Al. Ghica, G. Mărzescu, col. Rosnovan, George G. Cantacuzino, A. Nicolescu, sunt autorizați, a primi și purta ordinul „St. Stanislas“, cel dintăiu cl. I, ceialalți cl. II și d. Nicolescu cl. III, acordat de M. S. împăratul Rusiei. D. colonel Costafor e autorizat a primi și purta ordinul „St. Ana,“ cl. II, acordat tot de M. S. împăratul Rusiei.

* (Averea României din Basarabia română). Numărul proprietăților statului din Basarabia română și venitul lor sunt următoarele:

I. — În județul Bolgrad, statul are 11 terenuri, și un venit din pescuitul chefalilor. — Arēnda anuală a acestor terenuri și a dreptului de a pescui

chefali se ridică la suma de lei 74,754 din cari, pe periodul lucrător 1875—80 există actualmente datoria lei 33,881 bani 25.

II. — În județul Ismail, statul are 26 terenuri, un ecaret cu sau fără stuhării. Arēnda lor anuală e de lei 129,473 din cari pe perioadele lucrătoare 1875—80 și 1868—83 există datorie actualmente lei 28,885 bani 75.

III. — În județul Cahul, statul are cinci moșii, două ecarete și o pădure. — Arēnda lor anuală e de lei 71,939 bani 48. — Remășița pe perioadele lucrătoare e de lei 38,927 bani 12.

„C. Bal.“

* (Remediu contra rănilor). La campania Plevnei de strapația marșului adese ori s'au cauzat răni la cai, bătăuți de șea (vulnea, contusio sellea) rosături din ham. Din cauza lipsei medicamentelor, s'au vindecat cu buruiana „Corovatic“ ce'i dăc și flórea țigancei (salvia pratensis), fierbi un mănunchiu de acea buruiană cu flórea și cu 2—3 oca apă de fântână, și a daugi 70—80 dramuri călăcan (ferrum sulphuri), și cu această fertură speli la rană de două ori pe di, și la umflătură pui buruiană fértă și curēnd s'au vindecat. Acesta s'au întrebuintat și la boii bătăuți la grumaz de jug, și au fost vindecați.

Med. Veter. de Reg. I. Cuparencu.

„Stafeta.“

* (Nouă mii fete de măritat). Diarele din Alecsandria și Cair nu pot descrie în destul despre pompa și mulțimea de ómeni, care a fost la tērgul (bilciul) de vēră dela Tanta în Egiptul de jos. Acesta s'a deschis la începutul lunei curente și durēză până la 11 Septembrie st. n. Numărul vizitatorilor, cari obicinuit se adună din tóte părțile Orientului, se urcă în general dela o sută, până la o sută cincideci-mii; dar anul curent acest număr este aproape o jumătate milion, între care se află cam trei sute mii femei. Acestea nu vin atât pentru a se bucura de plăcerile tērgului, cât mai vērtoș pentru a ruga cerul să le dea bucuria de a fi mame.

În Tanta este îngropat sântul Mohametaniilor Sid Ahmed Et-Bedawi († 1191), despre care se spune, că așa este de puternică în cer ruga lui, încât ori cărei femei sterpe îi procură darul, de a fi mamă. Iată cauza număróșelor pelegrinaje.

Dar acest tērg mai atrage mulțimea și din alte cause. Aici se face și negoț cu sclave, deși pe sub ascuns. Principii și magnații din Africa nordică și centrală, din Asia și Turcia își procură de aici odalisce pentru haremurile lor. Chedivul, care a vizitat și el tērgul din acest an, a tērguit multe fete pentru haremul său. Sultanii din Maroc și din Zanzibar, beii din Tunis și marele Șerif din Meca au trimis pe căpeteniile eunucilor lor la acest tērg pentru acelaș scop. Numărul sclavelor, aduse în anul acesta, se dice că se urcă la nouă mii.

„Resb.“

Bibliografie.

Report despre gimnasiul sup. gr. cat. de Beiusiu pentru anul scol. 1877—8. E datu de Petru Milutin, directoru. Oradea-Mare 1878.

Reportu generalu despre activitatea societății „Petru Maior“ -- anulu școlasticu 1877—8.

Tocilescu Gr. G., Inscripțiunile de schitul Verbela (județul Prahova). București 1878.

S'a pus sub tipar și în curēnd va a pără de acelaș autor.

Cercetări asupra popórelor, care au locuit țările române dea stānga Dunării, înainte de cucerirea lor de către împăratul Traian (operă premiata de Societatea Academică română).

Zamfiroiu, Cădere a Plevnei. Poemă epică. Cântul II. Încosit de o traducere în limba franceză Bucuresci 1878.

Musceleanu Gr., Costumul clerului ortodox, după us, istorie și tradițiuni. Cu nouă gravure în șese tablouri esilografice. București 1878.

Puscariu I. cav de, Considerațiuni asupra timpului și spațiului. Budapesta 1878.

Călinescu St. Manual de morala creștină. București 1878.

Călinescu St., Învățătura elementară despre dogmele bisericii ortodoxe, de răsărit. București 1878.

Mirescu D., Aritmetica. Curs elementar, cu mici deprinderi de raționament, cuprindēnd peste 1000 eserciții de calcul și probleme rezolvate și enunțate pentru usul claselor primare și I-a secundară de ambe secse. București 1878.

Ștefănescu B., Elemente de caligrafie. București 1878.

Teulescu D. P., Revoluția și Revoluționarij. Volumul I. București 1878.

În curēnd va eși de sub presă *Studie istorice, literare și critice asupra orațiunii ciceroniane Pro Marcello*, edițiune clasică, testul latin cu adnotațiuni, de d. G. Dem. Teodorescu, profesore la liceul St. Sava.

De la 1/13 August 1878 încoace apare în Gherla și Clusiu:

Amicul Familiei. Foia biseptemernaria pentru tóte trebuințele vietiei sociale. Va eși în 1/13 și 15/27 di a fie-carei lune.

A apărut în București:
Charta Dobrogiei, dedicată oștirea române, de Locoten: colonel. Papazoglu.

Convorbiri literare. Anul XII — Nr. 5. 1 August 1878.

Printul Napoleon. — Conteles Kisseleff — Marchezul de Vilamarina — Cavalerul Nigra — Baronul Hübnner — Dnul Thouvenel — Lamartine — 1859 — (Extract din istoria misiilor mele politice V. Alecsandri. — *Buy-Blas*, dramă în cinci acte de V. Hugo, trad. de D. C. Olănescu (urmare). — *Istoria lui Ștefan-Vodă cel Mare și cel Bun*, alcătuită după înțelegerea poporului de un Culegător-Tipograf. *Oda III. C. III, Ad fontem Bandusium* (după Horațiu) dedicație d-lui I. A. Cantacuzino, de D. C. Olănescu. — *Pintre arbori; Noptea-i mândră...*, *Azi e di...*, *Légăn dulce...*, *Poeților vitóri*, poesii de N. Xenopol — *Ah! Dacă lumea...*, *Cununa*, poesii de J. Notiță.

Bursa de Viena

din 4 Septembrie n. 1878.

Metalicele 5%	61 75
Împrumutul naț. 5% (argint)	63 00
Împrumutul de stat din 1860	111 50
Acțiuni de bancă	602 —
Acțiuni de credit	245 25
London	115 80
Argent	100 10
Galbin	5 48
Napoleon d'aur (poli)	9 28
Valuta nouă imperială germană	57 10

Economic.

Sibiu, 30 August n. Pro hectolitru: Grâu fl. 5.50—6.30; Grâu săcărăș fl. 4.60—5.20; Săcărăș fl. 3.20—3.60; Orz fl. —4.—; Ovės fl. 1.80—2.—; Cucuruz fl. 5.80—6.20; Mălaiu fl. 7; Cartofi fl. 1.—1.50; Sēmēnță de cânepă fl. 9.50—10; Mazere fl. 9; Linte fl. 12. Fasole fl. 8.—; Făină de pāno fl. 5.50; Slănină pro 50 chilo fl. —34; Unsóre de porc fl. 34.—; Sēu brut pro 50 chilo fl. 17.—; Luminări de sēu pro 50 chilo fl. 30.—; Sēu de Luminări fl. 25.50; Săpun fl. 20.—; Fēnpro 50 chilo fl. 0.80—0.90; Cānepă pro 50 chilo fl. 29—31; Lemne virtóșe de foc pro metru cubic fl. 3. Spirit pro grad 55—60 cr.; pro chilo: carne de vită 36—40 cr.; Carne de vișel 32—36 cr. carne de porc 44—48 cr.; carne de berbec 26—30 cr. óne. 10 de 25 cr.

Brașov, 30 August n. Pro hectolitru: Grâu fl. 5.40—7; Grâu săcărăș fl. 5.20—; Săcărăș fl. 4.—4.30; Orz fl. 4.—4.20; Ovės fl. 2.30—2.50; Cucuruz fl. 5.50; Mălaiu fl. 7; Linte fl. —; Fasole fl. —; Sēmēnță de cânepă de fl. 10.20; Cartofi fl. 1.50; pro chilo: carne de vită 40 cr. carne de porc 48 cr. carne de óie — cr. pro 100 chilo: Sēu de bovină fl. 36; topit fl. 40 pro 100 chilo.

Medias, 29 August n. Pro hectolitru: Grâu fl. 5—6; Grâu săcărăș fl. 3.60—4.20; Săcărăș fl. 3.50—3.75; Ovės fl. 1.75—2.10; Cucuruz fl. 6.—; Fasole fl. —; Cartofi noi fl. 1.10—1.50; Fēn fl. 1.40—1.60; Cānepă fl. 60.—; Slănină pro 100 chilo: fl. —70; Unsóre de porc fl. 80; Sēu de luminări fl. 46—54; Spirit pro grad 11 cr.; carne de vită pro chilo 28 cr.; carne de porc 48 cr.; carne de vișel cr. —30; carne de óie 24 cr. óue 6 de 10 cr. Tērgul de ađi a fost îndesit cu tot felul de bucate. Timpul frumos și cald.